

گزارش خبر در مصاحبه با امیر حسین همتی کارشناس حقوقی و از فعالان حوزه حقوق مهندسی؛ اختیار طرح دعاوی و دفاع از حقوق و منافع شرکت توسط مدیران در شرکت های سهامی

امیر حسین همتی کارشناس حقوقی و از فعالان حوزه حقوق مهندسی در گفت و گوی تفصیلی با خبرنگاران پایگاه خبری گزارش خبر از آثار بوجود آمده ناشی از این قصور و تحمل ناگزیر زیان های بوجود آمده و منافع از دست رفته ناشی از چنین سهل انگاری ناشی از فقدان امان نظر سخن گفت و به سوالات آنان پاسخ داد.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، از مهمترین مباحث حقوقی که در تدوین اساسنامه شرکت های سهامی میباید مورد مذاقه و لحاظ در آیین نامه شرکتها قرار گیرند، در نظر گرفتن صلاحیت مدیران از حیث اختیارات محوله در زمان طرح دعاوی و یا دفاع از منافع شرکت و یا اعطای وکالت به موکلین اعم از وکلای دادگستری و یا اشخاص عادی مستند به ضوابط و شاکله شخصیت حقوقی شرکت است که به سبب تجربیات اکتسابی اینجانب، بعضاً مشاهده شده به این علت که تاکید در تصریح و شفافیت این اختیار در ارکان اساسنامه شرکت به بوته فراموشی سپرده شده است. اقدام به دادخواهی از ناحیه برخی از شرکتها بهنگام طرح دعوا بمنظور تحصیل حقوق قانونی شرکت و یا دفاع از حقوقی که ببیدلیل مورد تعرض قرار گرفته اند با صدور قرار رد دعوی در دعاوی مطروحه بعنوان خواهان و یا عدم استماع دفاعیات در محاکم در مقام خوانده مواجه می گردند که این رخداد میتواند منجر به از دست دادن منافع معتدیه حقه قانونی و یا تحمل هزینه های سنگین ناحق ناشی از عدم امکان پاسخگویی در زمان و مکان مناسب، مخاطب آرای ناروای محکومیت صادره بر علیه شرکت قرار گرفته و مدیرانی که ناآگاهانه در بروز این اتفاق مسبب بوده اند بهر تقدیر در مقابل شرکت و سایر اشخاص سهامدار ضامن خواهند بود.

امیر حسین همتی کارشناس حقوقی و از فعالان حوزه حقوق مهندسی در گفت و گوی تفصیلی با خبرنگاران پایگاه خبری گزارش خبر، از آثار بوجود آمده ناشی از این قصور و تحمل ناگزیر زیان های بوجود آمده و منافع از دست رفته ناشی از چنین سهل انگاری ناشی از فقدان امان نظر سخن گفت و به سوالات آنان پاسخ داد.

در خصوص قوانین حاکم بر نحوه طرح دعاوی از سوی شرکت های سهامی توضیح دهید. مستند به ماده ۲ قانون آیین دادرسی مدنی، هیچ دادگاهی نمیتواند به دعوایی رسیدگی کند مگر اینکه شخص یا اشخاص ذی نفع یا وکیل یا قائم مقام یا نماینده قانونی آنان رسیدگی به دعوا را برابر قانون درخواست نموده باشند. همچنین بر اساس مندرجات اساسنامه شرکت های سهامی اعم از سهامی خاص و عام، اختیارات مربوط به اقامه هر گونه دعوی و دفاع از هر گونه دعوی یا تسلیم به دعوی یا انصراف از آن اعم از حقوقی و کیفری با داشتن تمام اختیارات، مراجعه به امر دادرسی از حق، پژوهش، فرجام، مصالحه، تعیین وکیل، سازش، ادعای جعل نسبت به سند طرف و استرداد سند، تعیین داور یا بدون اختیار صلح و بطور کلی استفاده از کلیه حقوق و اجرای کلیه تکالیف ناشیه از قانون داور، تعیین وکیل برای دادرسی و غیره با یا بدون حق و وکیل و وکیل در توکیل و لو کراراً، تعیین مصدق و کارشناس، اقرار خواه در ماهیت دعوی و خواه به امری که کاملاً قاطع دعوی باشد، دعوی خسارت، استرداد دعوی، جلب شخص ثالث و دفاع از دعوی ثالث، اقدام به دعوی متقابل و دفاع از آن، تأمین مدعی به تقاضای توقیف اشخاص و اموال از دادگاهها، اعطای مهلت برای پرداخت مطالبات شرکت درخواست صدور برگ اجرائی و تعقیب عملیات اجرائی و اخذ محکوم به چه در دادگاه و چه در ادارات و دوائر ثبت، جملگی از اختیارات هیئت مدیره شرکت می باشند که البته این اختیارات قابل تفویض به مدیر عامل شرکت می باشند.

در خصوص اشتباهات رایج شرکت ها در مورد اختیارات مذکور توضیح دهید. از جمله غفلت های معمول رایج که هیئت مدیره و اعضا مجامع عمومی شرکت ها مرتکب آن می شوند این است که گمان می کنند که افراد منتخب دارنده امضا مجاز برای انعقاد عقود و صدور اسناد تعهد آور شرکت در اساسنامه و متعاقباً اعلان شده در روزنامه رسمی، عیناً با همین اختیارات محدود تفویض شده اجازه طرح دعوی در محاکم قضایی را نیز دارا هستند در صورتی که این دو امر کاملاً با یکدیگر متفاوت بوده و هر کدام از اختیارات یاد شده باید به صورت جداگانه با رعایت تشریفات قانونی مد نظر قرار گرفته و تصریح شوند.

حق امضا تعریف شده و مندرج در روزنامه رسمی در خصوص انعقاد قراردادها و یا صدور اوراق تعهد آور هیچ ارتباطی با اختیار طرح دعاوی در محاکم قضایی ندارد که متأسفانه این اشتباه نه تنها باعث بروز مشکلات جبران ناپذیری برای شرکت می گردد، بلکه مستند به ماده ۱۴۲ لایحه اصلاحی قانون تجارت مصوب سال ۱۳۴۷، مدیر متخلف بدلیل خروج از مقررات قانونی یا اساسنامه شرکت و یا مصوبات مجمع عمومی بالا جبار متحمل آثار سوء مرتبط به تخلف ناشی از مسئولیت مالی و قانونی مدیران در برابر شرکت و سهامداران نیز خواهد شد.

در اساسنامه متعارف شرکت های سهامی، جلسات هیئت مدیره در صورتی رسمیت پیدا میکنند که اکثریت مدیران در جلسه حضور داشته و تصمیمات هیات مدیره با اکثریت آراء حاضرین اتخاذ شده باشد.

حال تصور نمایید که شرکتی که حق امضا اسناد تعهد آور آن محدود به امضا ۲ نفر از مدیران متفقاً همراه با مهر شرکت تعیین شده و بموازات آن این شرکت ۵ یا حتی ۷ نفر عضو هیئت مدیره داشته باشد، چنانچه اسناد دعاوی طرح شده در مراجع قضایی یا وکالت نامه اعطا شده به موکلین و وکلای دادگستری صرفاً به امضا صاحبان و دارندگان اختیار صدور اسناد تعهد آور رسیده باشد بدلیل اینکه این اسناد متکی بر امضا اعضا اقلیت هیئت مدیره صادر گردیده فاقد اعتبار و بار قانونی لازم بوده، از اینرو دعوی مطروحه با تأیید نفوذ بند ۵ ماده ۸۴ قانون آیین دادرسی مدنی استحقاق رد می یابد. یا در مثالی دیگر فرض نمایید که در شرکتی با ۵ عضو هیئت مدیره که مدیر عامل آن نیز خارج از اعضای هیئت مدیره است و حق امضا اسناد تعهد آور با مدیر عامل و یکی از اعضای هیئت مدیره باشد معنای این اقلیت پر رنگ تر گشته و قلت اختیارات قانونی از باب صدور و واگذاری وکالت تشدید میشود زیرا منظور از مدیران مسئول در لایحه اصلاحی قانون تجارت، اعضای هیئت مدیره است و بهیچوجه مدیر عامل را شامل نمی شود.

روش حل این مشکل چیست و فرآیند قانونی آن به چه صورت است؟

یکی از روش های مطمئن در حل این مسئله تفویض اختیارات طرح دعاوی و ... به مدیر عامل می باشد. این تفویض اختیار با تشکیل جلسه هیئت مدیره و تصویب اعضا طبق اساسنامه شرکت انجام می شود و مستند به ماده ۱۲۸ لایحه اصلاحی قانون تجارت مصوب سال ۱۳۴۷ حتما باید در روزنامه رسمی و کثیرالانتشار شرکت درج گردد.

همچنین طبق ماده ۷ قانون راجع به ثبت شرکت ها ، تغییرات راجع به نمایندگان شرکت و یا مدیران شعب آن باید کتبا به اطلاع اداره ثبت اسناد رسانده شود و تا وقتی که روند اداری این اطلاع رسانی متحقق نشده عملیاتی که نماینده یا مدیر سابق به نام شرکت انجام داده عملیات شرکت محسوب است مگر این که شرکت اطلاع اشخاصی را که به استناد این ماده ادعای حقی می کنند از تغییر نماینده یا مدیر خود به ثبوت رساند. این نکته بسیار حائز اهمیت است که در شرکت های موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی که به صورت مدیریتی به بخش خصوصی و به طور اقساطی واگذار شده اند ، تا زمان آزادسازی کامل مورد معامله ، با توجه به ماده ۱۱ دستورالعمل "نحوه نظارت پس از واگذاری"، موضوع جزء (۴) بند (ب) ماده (۴۰) مصوب شماره: ۲۶۴۳۷۳ مورخ ۲۳/۱۱/۱۳۹۶ هیأت محترم واگذاری ، مصوبه هیئت مدیره در کلیه مباحث از جمله تفویض اختیارات به مدیر عامل باید به تایید سازمان خصوصی سازی و اخذ مجوز لازم از این سازمان منتهی شود و در صورت فقدان مجوز یاد شده ، صورت جلسه موصوف قابلیت ثبت در مرجع ثبت شرکت ها را نداشته و عملا تفویض اختیار فاقد جاهت قانونی بوده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.